

Број освојених поена

ТЕСТ ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА И КЊИЖЕВНОСТИ

септембар 2025.

Шифра кандидата: _____

УПУТСТВО: Тест попуњавати ћирилицом, хемијском оловком и без преправљања, поштујући граматичка и правописна правила. Нечитки, преправљани, граматички и правописно неправилни одговори неће се признавати.

1. Заокружите слово испред лингвистичке студије коју је написао Ђура Даничић. 1 поен
а) Рат за српски језик и правопис;
б) Писменица сербскога језика;
в) Сало дебелог јера либо азбукопротрес.
2. Из речи ПРИРОДА препишите све звучне гласове. Р, И, О, Д, А 1 поен
3. У подвученој речи у синтагми *торта са орасима* дошло је до једне гласовне алтернације (промене). 1 поен
Наведите која је то гласовна алтернација (промена):
Х:С (СИБИЛАРИЗАЦИЈА)
4. Заокружите две речи у којима неће доћи до гласовне алтернације (гласовне промене) 1 поен
када им додамо префикс *пред-*:
поставка, школски, сезона, комора, фаза
5. У изразу *имала је четворо унучади* подвучени број припада збирним бројевима. 1 поен
6. Одредите облик подвученог придева у реченици На цветној ливади играли су се јарићи. 1 поен
а) падеж: локатив б) род: женски в) број: једнина
7. Наставак за облик инструментала једине именица које се у номинативу завршавају на -а 1 поен
(нпр. девојка, момчина, трава) јесте:
а) -ом;
б) -м;
в) -ама.

(Заокружите слово испред тачног одговора.)

8. Заокружите речи које су настале извођењем (суфиксацијом). 1 поен
кућерина, северозапад, пет, чуваркућа, **петица**
9. Именице *конкурс* и *тендер* (нпр. *јавни конкурс*, *међународни тендер*) стоје у лексичком односу који се назива: 1 поен
а) антонимија;
б) синонимија;
в) хомонимија.
10. У следећој реченици подвуците конгруентни атрибут. 1 поен
Путне налоге пронаћи ћеш на столу у канцеларији у приземљу.
11. Одредите врсту подвучене зависне реченице. 1 поен
Иако су сви стајали, он је сео на клупу.
Врста зависне реченице је: **допусна**.
12. Међу наведеним синтагмама подвуците ону која припада придевским синтагмама. 1 поен
теписи са ресама, далеко од куће, **смешан до суза**, певајући песму
13. Којом врстом напоредног односа су повезане следеће независне предикатске реченице? 1 поен
Све цвеће у башти је процветало и јабланови су били изузетно лепо.
а) саставни напоредни однос;
б) раставни напоредни однос;
в) супротни напоредни однос.
(Заокружите слово испред тачног одговора.)
14. Наведена су три појма и њихове скраћенице. 1 поен
Заокружите слово испред тачног решења у сваком пару:
1) госпођа 2) такозвани 3) и слично
а) г-ђа **а) тзв.** а) и сл
б) гђа б) ткз. **б) и сл.**
15. Називе следећих појмова напишите правилно водећи рачуна о употреби великог и малог слова. 1 поен
ФРУШКА ГОРА **Фрушка гора**
ПРВИ СВЕТСКИ РАТ **Први светски рат (I светски рат/1. светски рат)**
16. На линијама поред наслова књижевних дела упишите имена њихових аутора. 1 поен
Процес **Франц Кафка**
Странац **Албер Ками**

17.

1 поен

То је онај живот, где сам пао и ја
 С невиних даљина, са очима звезда
 И са сузом мојом, што несвесно сија
 И жали, ко тица оборена гнезда.
 То је онај живот, где сам пао и ја.

Наведени стихови припадају песми Тамница (упишите наслов песме) коју је написао
Владислав Петковић Дис (упишите име и презиме аутора).

18. Подвуци дело које не припада књижевности старог века:

1 поен

Илијада, Антигона, **Божанствена комедија**, Еп о Гилгамешу, Нови завет

19. Повежите имена писаца са насловима њихових дела
 тако што ћете на празним линијама уписати одговарајуће бројеве.

1 поен

<u>3</u> Захарије Орфелин	1. Писмо Харалампију
<u>1</u> Доситеј Обрадовић	2. Црни биво у срицу
<u>2</u> Гаврил Стефановић Венцловић	3. Плач Србији

20.

1 поен

Ово дело спада у најлепша остварења српске средњовековне уметности. Реч је о везу на платну, насталом почетком 15. века. Намењено је да буде ћивот (покрив преко ковчега) за убијеног кнеза и сматра се ремек-делом везиљске уметности. Спада у најзначајније песничке творевине српске средњовековне књижевности и важан је историјски извор.

Реч је о Похвала кнезу Лазару (упишите наслов дела),
 коју је написала Јефимија (упишите име ауторке).

21. Допишите наслове дела којима припадају следећи Андрићеви јунаци:

1 поен

Карађоз	<u>Проклета авлија</u>
везир Јусуф	<u>Мост на Жепи</u>

22. Упишите појам који недостаје у наведеном низу етапа драмске радње:

1 поен

експозиција, заплет, кулминација, перипетија, расплет.

23. Реч ларпурлартизам значи:

1 поен

- а) уметник изнад уметности
- б) уметност ради уметности**
- в) уметност против уметности

(Заокружите слово испред тачног одговора.)

24. Асонанца настаје:

1 поен

- а) гомилањем сугласника
- б) гомилањем самогласника**
- в) имитирањем звукова из природе

(Заокружите слово испред тачног одговора.)

25. У песми *Кнежева вечера* Лазар је оптужио за издају: 1 поен
- а) Југ Богдана
 б) Вука Бранковића
 в) Милоша Обилића
- (Заокружите слово испред тачног одговора.)
26. *Евгеније Оњегин* је: 1 поен
- а) песма у прози
 б) роман у стиховима
 в) дужа приповетка
- (Заокружите слово испред тачног одговора.)
27. Подвуците име аутора који не припада низу: 1 поен
- Милован Глишић, Лаза Лазаревић, Милан Ракић, Симо Матавуљ
28. Повежите имена књижевних јунака са њиховим верним пратиоцима тако што ћете на празним линијама уписати одговарајуће бројеве. 1 поен
<u>2</u> Владимир	1. Енкиду
<u>3</u> Дон Кихот	2. Естрагон
<u>1</u> Гилгамеш	3. Санчо Панса
29. 1 поен
- У овом реалистичком роману, који се бави животом угарских Срба у другој половини 19. века, писац приповеда о узроцима пропасти угледних и моћних сентандрејских породица, о животу трговца Софронија Кирића, и његовим синовима Шамики и Пери. Наслов овог романа је Вечити младожења (упишите наслов романа), а име његовог писца гласи Јаков Игњатовић (упишите име и презиме аутора).
30. Уз наведена дела из међуратне књижевности упишите име и презиме њихових аутора: 1 поен
<i>Човек пева после рата</i>	<u>Душан Васиљев</u>
<i>Сеобе</i>	<u>Милош Црњански</u>